

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Дослідження основних проблем податкової політики в сфері використання природно-ресурсного потенціалу, тенденцій у фінансуванні еколого-економічного розвитку країни за рахунок надходжень від природно-ресурсних платежів дозволило сформулювати цілі та завдання податкової політики у досліджуваній сфері:

1) короткостроковий період реалізації:

1.1) цілі: надходження природно-ресурсних платежів до доходної частини бюджету; забезпечення стабільності в нормативно-правовій базі в сфері використання природно-ресурсного потенціалу;

1.2) завдання: забезпечення виконання плану Державного та місцевих бюджетів за рахунок надходжень природно-ресурсних платежів; застосування податкових інструментів, які створюють умови для раціонального та ресурсозберігаючого використання природних ресурсів; впровадження екоподаткової реформи;

2) середньостроковий період реалізації:

2.1) цілі: достатнє фінансове забезпечення відтворення природно-ресурсного потенціалу України; перехід від „споживчої” концепції суспільства до новітньої ресурсозберігаючої; природно-ресурсна економія та мінімізація шкідливого впливу на навколишнє природне середовище;

2.2) завдання: забезпечення створення спеціальних фондів Державного та місцевих бюджетів, достатніх для фінансування відтворення природно-ресурсного потенціалу, а також зменшення шкідливого впливу на навколишнє природне середовище; стимулювання суб'єктів господарювання впроваджувати

новітні ресурсозберігаючі технології; стимулювання здійснювати структурне вдосконалення процесу виробництва з метою орієнтації його на ресурсозберігаючу складову;

3) довгостроковий період реалізації:

3.1) цілі: забезпечення еколого-економічної безпеки країни;

3.2) завдання: досягнення гармонізації екологічних та економічних цілей країни.

Така постановка цілей податкової політики передбачає проведення реформ у сфері використання природно-ресурсного потенціалу. Вдосконалення податкової політики повинно відбиватися у екоподатковій реформі.

Вдосконалення податкової політики в сфері використання природно-ресурсного потенціалу, на наш погляд, повинно спиратися на методологію стадій природно-продуктової вертикалі та може здійснюватися за чотирма напрямками:

- зниження податків на капітал та надання пільг при застосуванні новітніх технологій буде сприяти зацікавленню суб'єктів господарювання застосовувати ресурсозберігаючі та екологічно безпечні технології;

- наукове обґрунтування розміру ставок природно-ресурсних платежів та удосконалення методики їх розрахунку;

- зміна порядку розподілу між бюджетами надходжень від природно-ресурсних платежів, а саме: закріплення за місцевими бюджетами від 70 % до 100 % таких надходжень, що обумовлено необхідністю підвищення рівня екологічної безпеки країни та зарубіжним досвідом формування місцевих бюджетів. Це сприятиме розширенню повноважень місцевих органів влади в природоохоронній діяльності та підвищенню ефективності використання таких надходжень;

- запровадження утилізаційного збору в межах екологічного податку для неекологічних товарів, а також пільг для підприємств, що здійснюють збір відпрацьованих неекологічних товарів. Це буде сприяти зростанню фінансового

забезпечення відтворення природно-ресурсного потенціалу та розвитку екологічно спрямованих видів діяльності [1, с. 38].

Виважена податкова політика, яка буде залежати від стадії природно-продуктової вертикалі, на якій вона реалізується, буде сприяти виконанню природно-ресурсними платежами регулюючої функції. Орієнтованість податкової політики на стадії природно-продуктової вертикалі призведе до ресурсозбереження, стимулювання розвитку екологічно спрямованих видів діяльності (розвиток підприємств, що використовують ресурсозберігаючі, маловідходні технології; здійснюють збір, переробку, утилізацію відпрацьованих неекологічних товарів), зменшення забруднення навколишнього природного середовища.

Список використаних джерел

1. Мартинюк І. В. Утилізаційний збір для неекологічних товарів / І. В. Мартинюк, О. Ю. Дубовик // АгроСвіт: ТОВ „ДКС Центр”, 2014. – № 8. – С. 37–42.